

Warszawa, 09 października 2012 r.

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Departament do Spraw Postępowañ
przed Międzynarodowymi Organami
Ochrony Praw Człowieka

elektronicznie do członków Zespołu

**SPRAWOZDANIE
z posiedzenia Zespołu do spraw Europejskiego Trybunału Praw Człowieka
w dniu 20 września 2012 r.**

W dniu 20 września 2012 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (dalej Zespół), powołanego Zarządzeniem nr 73 Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2007 roku zmienionym Zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2008 roku (dalej Zarządzenie nr 73). W posiedzeniu uczestniczyli przedstawiciele resortów wskazanych Zarządzeniem nr 73¹, przedstawiciele Kancelarii Sejmu, Prokuratury Generalnej, Biura Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Centralnego Zarządu Służby Więziennej. Spotkaniu przewodniczyła Pani Justyna Chrzanowska, Pełnomocnik Ministra Spraw Zagranicznych ds. postępowań przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka (dalej ETPCz lub Trybunał), która przedstawiła nowego Zastępcę Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych ds. Koordynacji Wykonywania Wyroków ETPCz będącego jednocześnie Sekretarzem Zespołu.

1. Przewodnicząca przedstawiła **list Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka do Prezesa Rady Ministrów** ws. oczekiwanego przez organizacje pozarządowe sprawozdania rocznego z wykonywania wyroków ETPCz przez rząd oraz **artykuł, autorstwa Adama Bodnara opublikowany w internetowym wydaniu Gazety Prawnej, nt. zaległości w wykonywaniu wyroków przez Polskę**. W kontekście powyższego listu i artykułu Przewodnicząca poinformowała Zespół, iż aktualnie obowiązujące Zarządzenie nr 73 nie przewiduje sporządzania przez Zespół sprawozdań rocznych z wykonywania wyroków, zawiera natomiast obowiązek sporządzania raportów z realizacji Programu Działań Rządu w sprawie wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wobec Rzeczypospolitej Polskiej (dalej Program). Przewodnicząca dodała, iż **Zarządzenie nr 73 jest w trakcie nowelizacji**, która ma na celu m. in. uchylenie przepisów dotyczących realizacji Programu i wprowadzenie obowiązku przygotowywania rocznych sprawozdań z wykonywania wyroków ETPCz. Dodała też, że pierwsze **sprawozdanie roczne będzie dotyczyło 2012 r. i zostanie przygotowane do końca I kwartału 2013 r.**

¹ Przedstawiciele resortów biorący udział w posiedzeniu wskazani w załączeniu

2. W nawiązaniu do powyższego w trakcie posiedzenia przedstawiono informację na temat przedłożenia Radzie Ministrów **Sprawozdania z realizacji Programu w okresie lipiec 2008 – lipiec 2012 r.** (dalej Sprawozdanie), które zostało wcześniej (17.09.br.) przyjęte przez Komitet Rady Ministrów. Jest to Sprawozdanie kończące realizację Programu przez Zespół.

3. Następnie Przewodnicząca zaprosiła członków Zespołu do udziału w **VI Seminarium Warszawskim**, organizowanym przez MSZ i Krajową Radę Sądownictwa, które odbędzie w dniu 19.10.br.

4. Przewodnicząca zapowiedziała też **wizytę Kanclerza IV Sekcji Trybunału**, która odbędzie się w dniach 18-19.10.br. i będzie miała na celu, obok udziału Kanclerza w VI Seminarium, spotkania z przedstawicielami poszczególnych resortów w sprawach konkretnych wyroków i problemów (jak np. przewlekłość postępowań sądowych).

5. Następnie Sekretarz Zespołu przedstawiła krótką informację nt. planowanego na 02.10.br. tzw. „**przesłuchania**” **Przewodniczącego polskiej delegacji parlamentarnej do Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy (ZPRE) przez członków Komisji ds. Prawnych i Praw Człowieka ZPRE** w kwestii wykonywania wyroków ETPCz przez Polskę i udziału parlamentu w egzekucji wyroków. Sekretarz zwróciła się też do przedstawicieli poszczególnych resortów o przedstawienie aktualnych informacji w zakresie środków podjętych w celu wykonania wyroków znajdujących się w ich właściwości:

- **Ministerstwo Sprawiedliwości i Prokuratura Generalna**

Sprawa Adamkiewicz: przygotowanie projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich i ustawy o ustroju sądów powszechnych, kwerenda na temat praktyki sądów w kwestii przechodzenia od postępowania wyjaśniającego do poprawczego (czy oba postępowania prowadzi ten sam sędzia, jaka jest treść orzeczenia kończącego postępowanie wyjaśniające).

Sprawa Dzieciak: przekład i upowszechnienie wyroku, przygotowanie broszury nt. standardów ETPCz, jakie mają być zapewnione dla osób pozbawionych wolności.

Sprawa Matyjek: ostatnie aktualne informacje dotyczą nowelizacji z marca 2012 r. (raport działania z tą informacją został już wysłany do RE).

Grupa spraw Kauczor, Trzaska: poinformowano m. in. o tendencji spadkowej, jeśli chodzi o liczbę tymczasowych aresztów, podano nowe dane statystyczne za 2011 r. i pierwszą połowę 2012 r., poinformowano o zmianie przepisów dotyczących nadzoru.

Grupa spraw Sikorski i Orchowski: podano zaktualizowane informacje nt. pozyskiwania nowych miejsc w jednostkach penitencjarnych oraz dane statystyczne w kwestii stosowania kar nieizolacyjnych. W tym kontekście Przewodnicząca powiadomiła zebranych o nowej serii skarg – tzw. wtórnych skargach dotyczących przeludnienia w jednostkach penitencjarnych składanych do Trybunału z powodu uzyskania w kraju zbyt niskiego zadośćuczynienia.

Sprawa Kozak: przedstawiono informacje nt. wyników kwerendy ws. treści orzeczeń w podobnych sprawach w zakresie interpretacji pojęcia „wspólnego pożytku”. Poinformowano też o upowszechnieniu opinii prawnej nt. interpretacji art. 691 § 1 kc.

- **Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji**

Sprawa Bączkowski: przedstawiono informacje nt. przyjętej przez Sejm nowelizacji ustawy Prawo o zgromadzeniach. Niestety mimo starań rządu nowelizacja ta nie doprowadziła do wykonania wyroku ws. Bączkowski. Dlatego też reprezentantka Rzecznika Praw Obywatelskich zaproponowała, by do kolejnej nowelizacji włączyć regulacje nt. zgromadzeń spontanicznych.

- **Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego**

Sprawy Wizerkaniuk i Kaperzyński: poinformowano o projektach nowelizacji prawa prasowego mających na celu wykonanie wyroków w ww. sprawach.

Sprawa Potomscy: powiadomiono o próbie przeprowadzenia negocjacji ugodowych ze skarżącymi, które jednak nie doprowadziły do zawarcia ugody w terminie wyznaczonym przez Trybunał.

- **Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej**

Sprawa Skibińscy: przedstawiono obszerną informację nt. zmieniającego się na przestrzeni ponad dwudziestu lat stanu prawnego dotyczącego sytuacji w jakiej znaleźli się skarżący. Na prośbę Przewodniczącej Zespołu, przedstawicielska ww. resortu zobowiązała się też do dostarczenia danych świadczących o tym, że sytuacja stanowiąca naruszenie Konwencji ws. Skibińscy jest już sytuacją historyczną.

- **Ministerstwo Zdrowia**

Sprawa Tysiąc: poinformowano, że dotychczas nie wpłynął do Rzecznika Praw Pacjenta ani jeden sprzeciw, który mógłby zostać rozpatrzony merytorycznie, gdyż wszystkie, które wpłynęły, miały braki formalne. Mimo tych braków Rzecznik wszczynał postępowania wyjaśniające. Przedstawicielka RPO stwierdziła, że może należałoby się przyjrzeć przepisom dotyczącym sprzeciwu pod kątem ich jasności dla skarżących.

- **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Prokuratura Generalna**

Sprawa Wasilewska i Kałucka: poinformowano o działaniach podjętych na rzecz wykonania wyroku w ww. sprawie polegających na publikacji wyroku oraz na przeprowadzaniu szkoleń dla policji na jego temat.

6. Przedstawiciel DPOPC poinformował o **konieczności wprowadzenia zmian legislacyjnych mających na celu zapobieżenie dalszym, powtarzającym się naruszeniom Konwencji**, w tym zakresie przedstawił kwestie dotyczące bezzwłocznego realizowania zwolnień z aresztów oraz problem długiego oczekiwania na badania psychiatryczne osób tymczasowo aresztowanych. W tej pierwszej kwestii w zakresie możliwości technicznych wypowiedzieli się przedstawiciele Centralnego Zarządu Służby Więziennej.

W tym kontekście Przewodnicząca zaproponowała, by skierować **pytanie prawne do Sądu Najwyższego w kwestii fragmentacji w stosowaniu ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy (...) bez nieuzasadnionej zwłoki**. Poinformowała też o idei przeprowadzania **szkoleń dla administracji terytorialnej w zakresie standardów Konwencji i orzecznictwa Trybunału** dotyczących postępowania administracyjnego.

7. Następnie Sekretarz Zespołu poinformowała o **przesłaniu do RE raportu działania ws. R. R.** dodatkowo przedstawicielka DPOPC powiadomiła o **wyroku ws. Nowakowski**.

8. Na zakończenie posiedzenia Zespołu Przewodnicząca zapowiedziała, iż **zostaną podjęte działania zmierzające do zamknięcia spraw: Woś i Frankowicz.**

O terminie oraz porządku obrad następnego posiedzenia członkowie Zespołu zostaną powiadomieni w drodze elektronicznej przez Sekretarza Zespołu. W przypadku pytań proszę kontaktować się z Sekretarzem Zespołu (katarzyna.bralczyk@msz.gov.pl).

Justyna Chrzanowska
Dyrektor Departamentu

Załącznik:

Przedstawiciele resortów biorący udział w posiedzeniu

Opracowała:

Katarzyna Bralczyk, DPOPC MSZ